

Datum
2025-05-05Diarienummer
HSN/250640Ert Datum
2024-02-12Er beteckning
S2025/00247s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sl@regeringskansliet.se

Svar på remiss om Det nödvändiga ska vara tillåtet – en lag om internationellt hälso- och sjukvårdssamarbete (Ds 2024:33)

Region Värmland har fått tillfälle att lämna svar på rubricerad remiss från Socialdepartementet och vill lämna följande synpunkter.

Sammanfattning

Socialdepartementet lämnar förslag som ska säkerställa att Sveriges lagstiftning på hälso- och sjukvårdsområdet är anpassad för internationella samarbeten, särskilt med avseende på kriser, katastrofer samt säkerhet och försvar. Fokus ligger på att förbättra de rättsliga förutsättningarna för internationellt hälso- och sjukvårdssamarbete i Sverige och utomlands.

Region Värmland tillstyrker förslagets övergripande inriktning och ser positivt på en ökad tydlighet och möjlighet till internationell samverkan, särskilt med närliggande länder där geografisk närhet möjliggör praktisk nytta. Förslagen stärker även den operativa förmågan vid gränsöverskridande hälso- och sjukvårdsinsatser, vilket också är angeläget i händelse av kris eller krig. Region Värmland ser i stort förslagen som ytterst välgrundade och förenklade vid kris/krig. Inom några få områden önskar Region Värmland särskilt kommentera utredningens förslag i det följande:

6.3 Vissa frågor om patientförsäkring bör utredas vidare

Utredaren anger att ett försäkringsskydd som ger patienter möjlighet till ersättning för vårdskador är en naturlig del av ett komplett system för hälso- och sjukvård, samt gör bedömningen att samma synsätt bör vara utgångspunkten när vården ges inom ramen för internationellt hälso- och sjukvårdssamarbete. Region Värmland delar denna bedömning. Det är därför olyckligt att frågan lämnas därhän i utredningen. Region Värmland vill därmed understryka vikten av att inte dröja med en utvecklad utredning av försäkringsskyddsfrågan. I avvaktan på ett resultat av en sådan utredning kan ett i lagförslaget angivet förtydligande om den avvägning som kan göras i en nödsituation eventuellt vara till nytta. En sådan skulle kunna knyta an till ett resonemang kring en rimlig intresseavvägning mellan risken för vårdskada utan försäkringsskydd, och vad som kan ske om ett livshotande tillstånd som kräver omedelbar insats inte hanteras.

Datum
2025-05-05

Diarienummer
HSN/250640

7.2.3 Utländsk militär hälso- och sjukvårdsverksamhet bör som utgångspunkt bara få vårda vissa patientgrupper

Efter punkterna 1-4 anges att också andra än de som uppräknas ska kunna få vård om den är "omedelbar". Region Värmland vill påtala att definitionen av omedelbar inte är utan tolkningssvårigheter.

Detta har koppling till kommentaren ovan (6.4) och det måste särskilt betonas svårigheten för patienten att förstå risk kontra nytta i just sådana situationer som är av karaktären omedelbar vård.

7.2.7 Patienternas ställning när de vårdas av inbjuden utländsk hälso- och sjukvård

Hänger ihop med tidigare kommentarer i 6.3 och 7.2.3. Region Värmland instämmer med utredningens problematisering när det gäller svenska patienter som vårdas av utländsk civil eller militär hälso- och sjukvårdspersonal. Denna fråga bör i enlighet med tidigare kommentar hanteras med största skyndsamhet för att lösas ut på ett tydligt sätt med patienten i fokus.

Kapitel 10

Kapitel 10 tar upp användande av utryckningsfordon i gränssamverkan. Det klargörs mycket bra och positivt att utländska utryckningsfordon ska kunna verka i Sverige och använda larmanordningar och kunna påkalla fri väg, mm som svenska motsvarigheter. Det är emellertid synnerligen väsentligt att motsvarande regler tillämpas även i våra grannländer så att våra fordon kan användas på samma sätt. Region Värmland är en gränsregion med nära samarbete med Norge. Region Värmland hoppas att det läggs stor vikt i svenska kontakter med grannländerna för att motsvarande tillämpning ska ske i "båda riktningarna" när det gäller våra nordiska länder. Detta avser både regler om vårdgivare och personal och reglerna om att svenska utryckningsfordon ska jämföras med de inhemska i Danmark, Finland och Norge när personal från de svenska regionerna utför uppdrag i dessa länder. Saker av mer teknisk natur som idag är försvårande är när det gäller Norge:

- Krav på transpondrar för fordon med en totalvikt över 3,5 ton
- Som utredningen påpekar kan idag inte svenska ambulanser i Norge betraktas som utryckningsfordon
- Betalningslösningar på färjor osv, inte kontantbetalning, liksom att utländska utryckningsfordon ska behandlas lika som norska även vad gäller vägtullar mm.

Datum
2025-05-05

Darienummer
HSN/250640

Övrig kommentar

I kris/krig är det många saker som sätts ur spel eller blir omvälvande i samhället. Ett antal aspekter på hur olika utländska aktörer som kan komma att bedriva hälso- och sjukvård i Sverige är inte för Region Värmland tydligt beskrivna. Det måste inte heller i nuläget vara det, men i de fall svenska patienter vårdas under de omständigheter som finns omnämnde i utredningen så kan det enligt Region Värmland vara troligt att det uppstår stora oklarheter kring journalföringen. Det kan uppstå otydlighet om vem som är vårdgivare och hur patienten ska agera för att få del av dokumentation eller om en annan vårdgivare i Sverige i senare läge ska försöka identifiera vad som skett, hur det skett och vem som gjort vad. Det är oundvikligt att detta är krångligt och svårlöst. Region Värmland vill skicka med att det så långt möjligt bör framgå att patienten får information, även skriftligt om vem/vilken organisation som givit vård, särskilt när den sker oplanerat och ”omedelbart” och leder till akut avtransport till ordinarie vårdgivare.

Lars Christensen
Hälso- och sjukvårdsdirektör